

DECIZIE

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Nicolae Clima și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de Ciutileva Svetlana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Colun Marin împotriva Svetlanei Ciutileva cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și la acțiunea reconvențională depusă de avocatul Dariev Boris în interesele Svetlanei Ciutileva împotriva lui Colun Marin cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, prin care apelul declarat de Ciutileva Svetlana a fost restituit

c o n s t a ț ă

La 23 ianuarie 2013 Colun Marin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Ciutileva cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

În motivarea acțiunii Colun Marin a indicat că prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 12 decembrie 2012 Ciutileva Svetlana a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (l) Codul contravențional, pe motiv că la 14 noiembrie 2012 l-a înjurat în loc public lezîndu-i onoarea și demnitatea.

Acțiunile ilegale admise de Ciutileva Svetlana în adresa sa se confirmă prin declarațiile martorilor, care prin explicațiile lor au demonstrat insultarea acestuia în loc public.

În urma înjuriilor suportate i-a fost cauzată frustrare, a fost înjosit în fața persoanelor terțe și aceste fapte i-au cauzat prejudiciu moral.

Cere Colun Marin încasarea de la Ciutileva Svetlana a sumei de 100 000 lei pentru compensarea prejudiciului moral.

Prin mandatul din 20 martie 2013 avocatul Dariev Boris a fost împuternicit de Ciutileva Svetlana să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a semna și depune acțiunea, etc. (f. d. 33).

La 20 mai 2013 avocatul Dariev Boris a depus acțiune reconvențională în interesele Svetlanei Ciutileva împotriva lui Colun Marin cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 35, 37-38).

În motivarea acțiunii reconvenționale avocatul Dariev Boris a indicat că Ciutileva Svetlana se află în relații ostile cu Colun Marin din cauza unui împrumut bănesc.

La 27 noiembrie 2012 Colun Marin deplasîndu-se cu automobilul pe str. Piatra Neamț în intersecție cu str. Scrisul Latin din orașul Orhei în prezența mai multor persoane a insultat-o pe Ciutileva Svetlana, lezîndu-i onoarea și demnitatea.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 13 decembrie 2012 Colun Marin a fost sancționat cu amendă, însă acțiunile ilegale ale acestuia admise în loc public i-au cauzat Svetlanei Ciutileva prejudiciu moral.

Cere avocatul Dariev Boris încasarea de la Colun Marin în beneficiul Svetlanei Ciutileva a sumei de 150 000 lei pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin injurie și cheltuielilor de judecată în sumă de 2 500 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 20 mai 2013 acțiunea reconvențională a fost primită spre examinare concomitent cu acțiunea inițială (f. d. 35 verso).

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 14 ianuarie 2014 s-a admis parțial cererea de

chemare în judecată a reclamantului Colun Marin împotriva pârtei Ciutileva Svetlana cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Ciutileva Svetlana în beneficiul lui Colun Marin suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 105 lei cheltuieli de judecată.

În rest pretențiile din acțiune au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a respins cerere reconvențională depusă de Ciutileva Svetlana împotriva lui Colun Marin cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 64, 67-68 verso).

La 16 ianuarie 2014 Ciutileva Svetlana a declarat apel nemotivat și fără plata taxei de stat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei din 14 ianuarie 2014 (f. d. 66).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 04 martie 2014 nu a dat curs apelului și a acordat Svetlanei Ciutileva termen pentru plata taxei de stat și prezentarea apelului motivat până la 15 aprilie 2014 (f. d. 72-73).

Ciutileva Svetlana a recepționat încheierea instanței de apel la 18 martie 2014 (f. d. 76).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014 apelul declarat de Ciutileva Svetlana a fost restituit pentru neîndeplinirea cerințelor din încheierea de a nu da curs apelului (f. d. 81-83).

La 08 mai 2014 Ciutileva Svetlana a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și emiterea unei decizii de punere pe rol a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs Ciutileva Svetlana a menționat că primind încheierea instanței de a nu da curs cererii de apel în care s-a acordat termen până la 15 aprilie 2014 de a achita taxa de stat și a prezenta apelul motivat, la 24 martie 2014 a achitat taxa de stat necesară.

La ședința de judecată nu s-a prezentat din motive de sănătate, însă a anunțat telefonic grefierul instanței și a fost asigurată că ședința va fi amânată.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, neîntemeiat și care necesită a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014 din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că la 23 ianuarie 2013 Colun Marin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Ciutileva cu privire la încasarea sumei de 100 000 lei pentru compensarea prejudiciului moral cauzat la 14 noiembrie 2012 prin injurie (f. d. 4).

La 20 mai 2013 avocatul Dariiev Boris a depus acțiune reconvențională în interesele Svetlanei Ciutileva împotriva lui Colun Marin cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei cauzat la 27 noiembrie 2012 prin injurie și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 37-38).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 14 ianuarie 2014 cererea de chemare în judecată inițială s-a admis parțial și s-a încasat de la Ciutileva Svetlana în beneficiul lui Colun Marin suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest acțiunea a fost respinsă.

S-a respins acțiunea reconvențională depusă de Ciutileva Svetlana împotriva lui Colun Marin cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 64, 67-68 verso).

La 16 ianuarie 2014 Ciutileva Svetlana a declarat apel nemotivat și fără plata taxei de stat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei din 14 ianuarie 2014 (f. d. 66).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 04 martie 2014 nu a dat curs apelului și a acordat Svetlanei Ciutileva termen pînă la 15 aprilie 2014 pentru plata taxei de stat și prezentarea apelului motivat (f. d. 72-73).

Ciutileva Svetlana a recepționat încheierea instanței de apel la 18 martie 2014 (f. d. 76).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014 apelul declarat de Ciutileva Svetlana a fost restituit pentru neîndeplinirea cerințelor din încheierea de a nu da curs apelului (f. d. 81-83).

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că Curtea de Apel Chișinău corect a restituit cererea de apel din următoarele motive.

Conform art. 3 pct. 1) lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești se achită o taxă în cuantum de 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plîngeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 84, 364 alin. (1) și art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Articolul 368 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Apelul declarat de Ciutileva Svetlana este nemotivat, nu corespunde cerințelor art. 365 Codul de procedură civilă și a fost depus fără plata taxei de stat.

Astfel, cerințele imperative ale normelor de drept procedural de către Ciutileva Svetlana au fost ignorate și Curtea de Apel Chișinău corect nu a dat curs apelului care nu corespunde exigențelor stabilite de Codul de procedură civilă.

Argumentele din recurs că la data stabilită de instanța de apel în încheierea de a nu da curs cererii de apel Ciutileva Svetlana nu a putut fi prezentă din motive de sănătate, a fost în imposibilitate de a prezenta timbrul de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată nu pot fi reținute și poartă caracter declarativ.

Încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de către Ciutileva Svetlana la 18 martie 2014, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 76.

Ciutileva Svetlana a achitat taxa de stat la 24 martie 2014 și pînă la 15 aprilie 2014 nu a întreprins nicio măsură pentru a-și apăra pretinsul drept încălcat și pentru a avea grijă ca cererea sa de apel să fie pusă pe rol.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prevederile legale citate dictează conduita participanților la proces și sancționează abuzurile de drepturi procedurale în cazurile în care prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea instanței în eroare.

Ciutileva Svetlana nu a probat imposibilitatea prezentării sale în ședința de judecată stabilită pentru examinarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel, deși a avut suficient timp să o facă începând cu data recepționării încheierii de a nu da curs apelului la 18 martie 2014 până la 15 aprilie 2014.

Recurenta nu a depus toată diligența pentru a informa instanța despre motivele ce au pus-o în imposibilitate în perioada de timp acordată de către instanță să înlăture neajunsurile din cererea sa de apel, iar argumentele stării precare de sănătate, încetării contractului de asistență juridică și imposibilității prelungirii acestuia, precum și înștiințarea în mod telefonic a instanței poartă caracter declarativ și nu au suport probator.

Or, după ce la 24 martie 2014 a achitat taxa de stat, Ciutileva Svetlana a putut expedia în adresa Curții de Apel Chișinău prin poștă bonul de plată și cererea de apel motivată sau o cerere prin care ar fi solicitat timp suplimentar să încheie contract de asistență juridică cu un alt avocat sau să întocmească personal cererea de apel și să-și apere personal drepturile așa cum prevede art. 75 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Ciutileva Svetlana nu s-a conformat în termenul acordat cerințelor instanței de apel și rigorilor stabilite de normele de drept procedural citate, iar admiterea prezentului recurs în pofida nefolosirii cu bună credință de către recurentă a drepturilor procedurale și a posibilităților acordate de lege pentru a-și apăra drepturile sale ar periclita principiul securității raporturilor juridice față de intimatul Colun Marin.

Prin urmare, instanța de apel corect a restituit cererea de apel, deoarece art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă expres prevede că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Ciutileva Svetlana nu s-a conformat în termenul acordat cerințelor din încheierea instanței de a nu da curs cererii de apel, că nu a probat imposibilitatea exercitării drepturilor și obligațiilor procedurale și Curtea de Apel Chișinău corect a restituit cererea de apel în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Ciutileva Svetlana.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Colun Marin împotriva Svetlanei Ciutileva cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și la acțiunea reconvențională depusă de avocatul Dariev Boris în interesele Svetlanei Ciutileva împotriva lui Colun Marin cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Nicolae Clima

Sveatoslav Moldovan